Ao. 1833. **No. 85.**

GRONINGER COURANT.

Dingsdag, ***den 22 October.***

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen*, ontvangen hebbende eene aanschrijving van den Heer Gouverneur dezer Provincie, gedagteekend den 28 Augustus 1833, no. 32*b*, ten einde in de laatste helft der maand October van ieder jaar de Ingezetenen te herinneren aan de bepalingen van art. 27 en 42 der Wet van den 29 Maart l.l., houdende de uitschrijving eener belasting op het *personeel;*

Brengen de evengemelde artikelen bij deze ter kennis van de belanghebbenden.

Gedaan te *Groningen*, den 21 October 1833.

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

Belasting naar tijdsgelang.

Art. 27. § 1. Zoo wanneer een perceel, hetwelk op den 15 Mei niet in gebruik was, of ook een woonhuis, op hetzelfde tijdstip, enkel en op den voet bij de laatste zinsnede van art. 26, § 2, bepaald, door eenen huisbewaarder bewoond zijnde, gedurende den loop des dienstjaars betrokken, in gebruik genomen, of van mobilair voorzien wordt, zal de belasting, volgens de *vier* eerste grondslagen, naar de hierboven bepaalde regelen, deswege moeten worden voldaan, doch slechts naar gelang van dat gedeelte des dienstjaars, hetwelk op het tijdstip der in gebruikneming, betrekking of meubelering overig blijft.

§ 2. In geval de belastingschuldige, welke zoodanig perceel, als bij § 1 bedoeld, aanvaardt, in het dienstjaar bereids wegens een ander perceel was aangeslagen, en hij dit tot dien tijd toe door hem gebruikte perceel verlaat, met wegvoering van alle roerende goederen, hoe ook genaamd, en zonder achterlating van huisbewaarder of van andere personen in zijne dienst, zal het bedrag van den, te zijnen name op het kohier gebragten, aanslag, voor al de *vier* bedoelde grondslagen gezamenlijk, en in evenredigheid van het nog te verloopen tijdvak, worden afgetrokken van dat des, op den voet als boven, te doenen aanslags, zonder dat, indien deze aanslag minder bedraagt dan de vroegere, er eenige ontheffing zal kunnen worden gevorderd.

§ 3. De uitbreiding, vermeerdering, verwisseling of aanschaffing van belastingvoorwerpen der *vier* eerste grondslagen, na den 15 Mei, zal, behalve in de gevallen, bij §§ 1 en 2 hierboven vermeld, geen' grond geven tot eenen nieuwen of verhoogden aanslag in den loop des dienstjaars.

§ 4. Ter zake van zoodanige voorwerpen der *vijfde* of *zesde* grondslagen, als na den 15 Mei in dienst of gebruik genomen of aangeschaft worden, zal de belasting naar gelang van den nog overigen tijd des dienstjaars zijn verschuldigd, met dien verstande, dat geene verwisseling van dienstboden of paarden met andere, waarvoor geene hoogere regten verschuldigd zijn, op zich zelve, tot het nogmaals aanslaan van denzelfden belastingschuldige zal kunnen aanleiding geven.

§ 5. Het aanwenden tot belastbaar gebruik van zoodanige voorwerpen van de *vijfde* en *zesde* grondslagen, als aanvankelijk tot onbelastbare einden aangelegd of gebezigd waren, zal met aanschaffing worden gelijk gesteld, zoo mede, wat aangaat de paarden, derzelver geheel verlies van het tweede viertal hunner melktanden, in den loop des jaars.

§ 6. Naar gelang de omstandigheden eens belastingschuldigen, in den loop des dienstjaars, met betrekking tot deszelfs voorwerpen van de *vijfde* en *zesde* grondslagen veranderen, zulks, dat, volgens de tarieven van art. 17 en 21, de *opklimming* der belasting te zijnen aanzien toepasselijk zoude worden, zal, ook wegens de dienstboden en paarden, aanvankelijk gehouden, die verhooging voor den nog overigen tijd des dienstjaars zijn verschuldigd.

Deze bepaling is mede van toepassing in betrekking tot de paarden, bij het opkomen van de omstandigheden, aan het einde van § 7 van art. 20 vermeld.

§ 7. Paarden, bij verschillende personen of gezinnen in gebruik, zullen, in geval die gelijktijdig voor een zelfde rijtuig worden gespannen, hem, die zulks doet, of wel den eigenaar of gebruiker des rijtuigs, ter zake van het grooter aantal paarden, hetwelk door hem *alzoo* mogt zijn gebezigd, dan waren aangegeven, mede aan de *opklimming* der belasting naar § 6 doen onderwerpen.

§ 8. Hooger belastbaar gebruik van dienst- en werkboden of paarden, aanvankelijk minder belastbaar, zal de verpligting tot eene evenredige verhooging der belasting voor den nog overigen tijd des dienstjaars ten gevolge hebben.

§ 9. De tijd, waarover de belasting loopt, zal, in betrekking tot al de grondslagen, worden berekend bij vierendeelen jaars, op het dienstjaar overschietende, zonder dat een vierendeeljaars zal kunnen worden gesplitst, en zullen als vierendeelen jaars worden beschouwd de tijdvakken, aanvangende met primo Mei, primo Augustus, primo November en primo Februarij.

Aangiften, in den loop des dienstjaars te bewerkstelligen.

Art. 42. De zoodanige, welke, door eenige der omstandigheden, voorzien bij art. 27, in den loop des jaars, komen te vallen onder de toepassing van het aldaar bepaalde, zullen, alvorens en naar gelang van het ontstaan dier omstandigheden, en op de boete, bij art. 35 en 39 vastgesteld, verpligt zijn tot het indienen van behoorlijke aangiften deswege, in voege als bij art. 30 voorgeschreven; zullende zij daarvoor een biljet ter invulling bij den ontvanger kunnen bekomen.

AANBESTEDING VAN MUNITIEBROOD.

De **KOLONEL, PLAATSELIJKE KOMMANDANT** der Stad *Groningen*, zal, krachtens autorisatie van het Departement van Oorlog, op Vrijdag, den 1 November aanstaande, des middags precies te *twaalf* uren, ten zijnen Burele, publiek aan de minstinschrijvenden aanbesteden: *de Leverantie van het* MUNITIEBROOD, ten behoeve van de Troepen, welke te dezer plaatse garnizoen houden of zullen houden, gedurende het jaar 1834; — en zulks op de Voorwaarden, welke in het Bureau van den ondergeteekende, van des morgens *tien* tot des middags *een* en des namiddags van *drie* tot *vijf* uren (exempt des Zondags), voor de gegadigden aldaar ter lezing liggen.

GRONINGEN den 21 October 1833. *De Kolonel voornoemd:* Bar. v. INNH. u. KNIPHAUSEN.

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL den 10 September.

Er worden groote toebereidselen gemaakt tot het huwelijk der Sultane *Salyha*, oudste dochter des Sultans, met *Halil*-pacha. Deze jongeling, een slaaf van afkomst, zich in zijne jeugd de gunst des seraskiers hebbende weten te verwerven, is door denzelven tot zoon aangenomen geworden; later is hij door den Sultan tot pacha verheven en tot deszelfs ambassadeur te Petersburg benoemd geweest; thans is hij bevelhebber der artillerie. Het is eene zeer gevaarlijke eer zich tot echtgenoot eener Sultane verkoren te zien; want deze beschikt naar welgevallen over deszelfs leven, zoodra een ander man haar beter aanstaat. Van de hofetiquetten, bij gelegenheid van het huwen eener Sultane, wordt veel zonderlings verhaald. Zoo verzekert men, onder anderen, dat de dochters des Sultans steeds eenen dolk bij zich dragen tot afwering van elken minnaar, die het zou durven wagen met haar, eene afstammelinge des heiligen profeets, in gesprek te willen treden. Eindelijk verschijnt er een hatti-sheriff, die haar eenen man tot echtgenoot geeft. Deze nu moet bij alle volgende gelegenheden de muilen zijner gebiedster dragen, en zonder uitdrukkelijk verlof mag hij niet voor haar verschijnen, of zich nevens haar ter neder zetten. Eenige andere vrouw in zijn harem te hebben is hem verboden; van al zijne vroegere vrouwen en slavinnen moet hij vóór de voltrekking des huwelijks zich ontdoen. Voor het tegenwoordige jonge paar wordt een paleis aan den Bosphorus gebouwd, waar zij de eerste maand van hun huwelijk zullen doorbrengen.

SPANJE.

MADRID den 5 October.

In ons Regerings-dagblad vindt men het volgende belangrijke MANIFEST, hetwelk door de Koningin-Weduwe van Spanje is uitgevaardigd (*).

»Van den diepsten rouw overstelpt door het plotseling overlijden van mijnen Doorluchtigen Gemaal en Heer, kon er slechts ééne heilige verpligting zijn, sterker dan het gevoel des harten, die mij het stilzwijgen deed afbreken, hetwelk mij door mijne innige droefheid en door den slag, waardoor ik zoo smartelijk getroffen ben, is opgelegd. De bange verwachting, die den aanvang eener nieuwe Regering gewoonlijk opwekt, wordt nog vergroot door de onzekerheid over de wijze van openbaar beheer, gedurende de minderjarigheid van eenen Vorst of eene Vorstin. Om deze onzekerheid te doen ophouden, en de ongerustheid weg te nemen, die zij in de gemoederen opwekt, heb ik het voor mijnen pligt geacht, om rondborstig de beginselen te doen kennen, die ik volstandig zal volgen bij het beheer, waarmede ik, volgens den uitersten wil van den Koning, mijnen Doorluchtigen Echtgenoot, gedurende de minderjarigheid der Koningin, mijne waarde en wel beminde Dochter, Donna *Isabella*, belast ben.

» De godsdienst en het monarchaal gezag, die eerste levensbeginselen van Spanje, zullen door mij, in derzelver volle kracht en zuiverheid, geëerbiedigd, beschermd en gehandhaafd worden. Het Spaansche volk bezit, in zijn' aangeboren ijver voor de eeredienst en het geloof zijner vaderen, den volkomensten waarborg, dat niemand van hetzelve eene gehoorzaamheid zal durven vergen, die de heilige voorwerpen van zijn geloof en zijne aanbidding niet eerbiedigt. Mijn hart schept er behagen in, om in dien ijver van eene zoo bij uitnemendheid Katholijke natie voor te gaan en daarvan het voorbeeld te stellen; terwijl ik tevens gaarne aan de natie de verzekering geve, dat de zuivere godsdienst, die wij belijden, dat hare leer, hare tempelen en hare dienaren de eerste en aangenaamste voorwerpen der zorgen van mijne Regering zullen zijn.

» Ik gevoel de levendigste voldoening bij het denkbeeld, dat het mijn pligt is, om het mij toevertrouwde pand van het Koninklijk gezag ongeschonden te bewaren. Ik zal den tegenwoordigen regeringsvorm en de grondwetten der monarchij ten naauwgezetste handhaven, zonder daarin gevaarlijke nieuwigheden toe te laten, waarvan het beginsel eerbiedwaardig kan zijn, maar welker uitwerkselen wij tot ons ongeluk maar al te zeer ondervonden hebben. Die regeringsvorm is voor een land de beste, waaraan het gewoon is. Eene vaste en eenstemmig werkende Regering, op de oude wetten gegrond, door de gewoonte geëerbiedigd, door de eeuwen geheiligd, is het krachtigste middel, om het welzijn der volken te bewerken, dat niet verkregen kan worden, wanneer men het openbaar gezag verzwakt; de heerschende denkbeelden en gewoonten, alsmede de bestaande instellingen aanrandt; gevestigde belangen benadeelt, om nieuwe wegen voor de eerzucht te openen, nieuwe aanmatigingen te doen geboren worden; de hartstogten van het volk in beweging brengt, en, door het opzetten van de eene partij tegen de andere, de geheele maatschappij in verwarring dompelt. Ik zal den schepter van Spanje eenmaal ongeschonden en zonder nadeel of letsel, en dus zoodanig als de wet dien haar geschonken heeft, in de handen der Koningin overreiken. Maar daarom zal ik de kostbare bezitting, die haar te wachten staat, niet aan zich zelve overlaten en veronachtzamen. Ik ken het lijden, waaraan het volk, ten gevolge der door ons doorgestane rampen, ten prooi is. Ik zal trachten het drukkend gewigt daarvan te verminderen. Ik ken de misbruiken, die de tijd en de menschen in de verschillende takken van het openbaar beheer hebben doen insluipen. Ik zal mijne meeste oplettendheid aan het bestuderen daarvan wijden, en het mogelijke doen, om ze uit te roeijen. Mijne oplettendheid zal bestendig op de administrative hervormingen gevestigd zijn, zijnde dit de eenige hervormingen, die onmiddellijk welzijn en geluk aanbrengen en van wezenlijke waardij voor het volk zijn. Inzonderheid zal ik mijne zorgen daar aan wijden, dat de belastingen verminderd worden, voor zoo veel die vermindering met de veiligheid van den Staat en de behoeften van de openbare dienst, met de goede en spoedige bedeeling des regts, met de veiligheid van personen en bezittingen en met de ondersteuningen, waarop alle bronnen van nationalen rijkdom aanspraak kunnen maken, overeen te brengen is.

» Voor deze groote taak, die ik mij zelve heb opgelegd, de taak om Spanje gelukkig te maken, heb ik de eenstemmige medewerking, de eensgezindheid van wil en krachten van alle Spanjaarden noodig; en ik reken daarop.

» Zij allen zijn zonen van hetzelfde vaderland, en hebben bij deszelfs geluk even zeer belang. Ik zal geen onderzoek doen naar vroeger geuite gevoelens; ik zal het oor niet leenen aan de inblazingen van den laster of de kwaadsprekendheid; en geenszins in het duister gepleegde kuiperijen of belangzuchtige daden van trouw en toetreding als diensten erkennen, die regt op belooning geven. Neen, noch de naam der Koningin, noch de mijne moet de leus eener partij worden; maar beide die namen moeten als eene beschermende banier voor geheel de natie strekken. Aan alle Spanjaarden heb ik mijne liefde, mijne bescherming, mijne zorgen toegewijd.

» Ik zal de verdragen, met de andere Mogendheden aangegaan, ongeschonden handhaven en derzelver onafhankelijkheid eerbiedigen; alleen zal ik van alle die Mogendheden, op hare beurt, diezelfde trouw en dienzelfden eerbied, die zij wederkeerig jegens Spanje verschuldigd zijn, vorderen.

» Indien de Spanjaarden vereenigd tot het doel, dat ik mij voorstel, medewerken, en indien de Hemel mijne pogingen zegent, dan zal ik eenmaal deze groote natie, bevrijd van al wat haar thans drukt, aan mijne Doorluchtige Dochter overleveren, opdat deze het werk van het geluk van Spanje voltooije en den lichtenden krans van roem en geluk, waarin thans de naam van *Isabella* op de gedenkrollen van Spanje schittert, uitbreide en vereenwige.

» Gedaan in het Paleis te Madrid, den 4 October 1833.

(*geteekend*) IK, DE KONINGIN-REGENTES."

(*) Daar dit manifest, waarvan wij in ons vorig nommer reeds melding maakten, door sommige Fransche dagbladen vroeger niet naauwkeurig was gesteld, zoo wordt hetzelve hier door ons thans medegedeeld. RED.

ITALIE.

ROME den 9 September.

De Pruissische gezant *Bunsen* heeft voor zijne regering de schilderij van *Rafael* gekocht, *de aanbidding van Jezus door de Koningen*, een schilderstuk uit *Rafaels* jongen tijd, uit zijne *prima maniëra*, zoo als de Italianen zich uitdrukken. Het bevond zich vroeger te Spoleto, alwaar het bij de processiën werd rondgedragen. *Leo XII* heeft er den eigenaar, den baron *Amajani*, 5000 scudi voor geboden; doch deze vorderde het dubbele van die som. — Dit meesterstuk gaat nu naar Pruissen.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

BERLIJN den 14 October.

In het officieël gedeelte onzer *Staats-Zeitung* van heden leest men: Het heeft Z. M. den Koning behaagd, den kamerheer en legatieraad *von Arnim* tot hoogstdeszelfs buitengewonen gezant en gevolmagtigden minister bij Z. M. den Koning der Belgen te benoemen.

Van den 16den. Onze *Staats-Zeitung* vermeldt heden het vertrek van den heer *van Arnim* naar zijne ambassade te Brussel.

FRANKFORT den 16 September.

Thans wordt in Basel de munitie van het kanton verdeeld, en het verwekt bij de bewoners dier stad een onaangenaam gevoel, ook deze voorwerpen te zien wegvoeren, voor welke het landschap Basel wel het minst heeft betaald. De kommissarissen van dit landschap hebben zich bij die gelegenheid zoo onbescheiden gedragen, dat de Bondskommissarissen dezelve hebben moeten te regt wijzen, ten gevolge waarvan zij zich in hunne verbolgenheid hebben verwijderd. Men heeft zich echter aan deze verwijdering niet gestoord, en men is voortgegaan met de verdeeling. — Intusschen wordt het landschap Basel, 't welk geene artillerie aan het verbond levert, en geene positiën voor geschut bevat, op eens een der rijkste kantons in dat opzigt, en wordt de stad Basel, een der bolwerken van het Verbond aan de noordzijde, even zeer daardoor verzwakt. Die van Basel voegen zich intusschen naar de omstandigheden, en hebben zelve in de leening voorzien, uit welke de kosten der militaire bezetting moeten worden betaald.

De zaken in Schwyz zijn nog niet geregeld. Het distrikt Schwyz heeft de constitutie aangenomen, *als daartoe door de tijdsomstandigheden gedwongen*, dat wil zeggen, door het geweld der militaire bezetting. De verdere landschappen hebben daar geen genoegen mede genomen; hunne gedeputeerden hebben begrepen, dat het verdrag daardoor vervallen was, en dat de splitsing van het kanton daarop moest volgen. De stadhouder *Abyberg* wordt gehouden voor den man, welke deze zinsnede in het besluit heeft doen inlasschen. Dien ten gevolge heeft men 's mans woning door eene geheele kompagnie granadiers doen bezetten, die aldaar veel wanorde hebben bedreven, zoo het schijnt, om den eigenaar te tuchtigen. De militaire bezetting van het distrikt blijft intusschen voortduren, en men begint op nieuw voor bewegingen van de zijde der menigte te vreezen.

HAMBURG den 15 October.

Het postrijtuig van Aszendorf naar Maagdenburg is op weg in brand geraakt en geheel verteerd. Bijna al de brieven zijn verbrand; de correspondentie van Leipzig naar Hamburg is schier alleen, doch zeer beschadigd, gered.

— In het groothertogdom Weimar is eene nieuwe godsdienst-verordening voor de Israelieten ingevoerd. De godsdienst wordt er thans in het Duitsch gehouden; de ongetrouwde vrouwen zijn niet meer van de bijwoning der godsdienst uitgesloten, enz.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN den 16 October.

De *Times* deelt, in eenen den 18 September uit Konstantinopel gedagteekenden bijzonderen brief, het volgende mede, als den zakelijken inhoud van het jongste tusschen Rusland en Turkije gesloten traktaat: Het is gedagteekend den 8 Julij, zijnde, volgens de Turksche tijdrekenkunde, de 24 dag der mane, en bestaat uit eene inleiding, uit zes artikelen, en eene slotrede; onderteekend is het, van den kant der Porte, door den seraskier *Achmet*-pacha, en van den kant van Rusland door graaf *Orloff* en den heer *de Butenieff*. In het eerste artikel wordt verklaard, dat er tusschen de kontrakterende partijen zal zijn altijddurende vrede, vriendschap en verbond, zoo wel te land als ter zee, en dat dit verbond ten doel heeft weêrkeerige verdediging tegen alle aanvallen, van welk eenen aard ook, beloovende zij onderling alle zaken te zullen vereffenen, welke de rust mogten in gevaar brengen, dezelve weêrkeeriglijk te zullen verzekeren, zonder eenige uitzondering, en te dien einde elkander alle werkdadige hulp en gezamenlijken bijstand te zullen verleenen. — Het tweede artikel bevestigt alle vorige traktaten, met name dat van Adrianopel van den 2 December 1829, dat geteekend te St. Petersburg den 14 April 1830 en de overeenkomst betrekkelijk Griekenland, gesloten te Konstantinopel den 9 Julij 1832. — Het derde artikel bepaalt meer bijzonder, dat overeenkomstig de beginselen, als grondslag van dit traktaat vastgesteld, en in aanmerking der bedoelde weêrkeerige verdediging, Rusland begeerig zijnde de onafhankelijkheid en het volledig behoud van het Ottomannische rijk te handhaven, Z. Keiz. Maj. zich verbindt, om aan de Verhevene Porte al zoodanige hulpbenden, beide ter zee en te land, te leveren, als de omstandigheden Turkije mogten nopen te verlangen. — Het vierde artikel verklaart, dat van beide de Mogendheden die, welke zoodanigen bijstand van de andere verlangt, alleenlijk noodig zal hebben proviand aan gemelde hulpbenden te leveren. — Het vijfde artikel zegt, dat, hoe zeer de twee zich verbindende partijen het voornemen hebben, om eenen langen tijd overeenkomstig dit traktaat te handelen, nogtans, bijaldien er omstandigheden mogten ontstaan, welke eenige verandering in de daarin vervatte bepalingen mogten vorderen, de termijn van acht jaren, te beginnen van de dagteekening der ratificatiën, daartoe bepaald wordt; doch, zoo de omstandigheden in dien tusschentijd eene herziening vereischten, komen de partijen overeen daarover te handelen. — Het zesde artikel bepaalt, dat de ratificatiën moeten plaats grijpen te *Konstantinopel* binnen den tijd van twee maanden, of eer, zoo dit mogelijk is. De slotrede zegt, dat dit traktaat van of- en defensieve alliantie door de voornoemde wederzijdsche gevolmagtigden onderhandeld en gesloten is, welke dienovereenkomstig hunne volmagten hebben blootgelegd, krachtens welke zij het gezegde document geteekend en bezegeld hebben. Het volgende supplementaire artikel is het gewigtigste van alle, ten minste voor vreemde natiën: *Supplementair artikel*. De Verhevene Porte zal, in gevolge de gezegde beginselen, in geval van nood, de straat der Dardanellen sluiten, dat is te zeggen, zij zal niet veroorloven, dat eenig vreemd schip dezelve, onder welk voorwendsel ook, binnen vare. Het tegenwoordige afzonderlijke artikel zal beschouwd worden, alsof het, woord voor woord, in het gezegde traktaat van of- en defensieve alliantie geplaatst en vervat was, en zal op gelijken voet gehandhaafd en in acht genomen worden.

— Er zijn twee stoombooten uit Lissabon te Plymouth binnen en daarmede heeft men berigten tot en met den 6den uit die stad. Deze luiden zeer gunstig voor de zaak der Koningin en beschrijven den toestand van Don *Miguel* en de zijnen als nagenoeg hopeloos. Het bevestigt zich, dat de maarschalk *Bourmont* zijne dienst heeft verlaten en wel ten gevolge van een misverstand, tusschen hem en Don *Miguel* ontstaan over maatregelen, die door de moeijelijke omstandigheden van den dag gevorderd werden. *Bourmont* heeft zijn ontslag gevraagd en bekomen, en vele Fransche officieren hebben zijn voorbeeld gevolgd; doch anderen zijn bij het leger gebleven, zoo als de oversten *Louis de Bourmont*, *Rochinel* en *de la Haye*. De generaal *Macdonald* is opperbevelhebber der armee, in plaats van den generaal *Clouet*. De troepen van Don *Miguel*, wier getal, zoo als zijne vijanden zeggen, niet meer dan twintigduizend man zou bedragen, dat nog dagelijks door desertie verminderde, stonden op den afstand van eene mijl van Lissabon en begonnen des nachts van den 4den een levendig vuur tegen de stad, waarin zij verscheidene bommen wierpen, doch zonder gevolg van eenig belang. Zij leggen nog werken aan tegen de linie van Lissabon en worden daarin door het geschut van die linie zoo veel mogelijk verhinderd. De magt van Don *Pedro* neemt meer en meer toe door de versterking, die hij van buiten 's lands krijgt. Hij heeft zich den 29 September van de stad Obidos, beoosten Peniche, meester gemaakt, waar een Fransch officier, de heer *de la Haussaye*, voor Don *Miguel* het bevel voerde. Hij maakte, zoo als men verhaalde, toebereidselen, om op den 12den, zijnde zijn verjaardag, zich in het open veld te vertoonen en Don *Miguels* leger aan te tasten. Zoo zijn aanval gelukte, meende men, dat Don *Miguel* eerst op Santarem zou retireren en, bijaldien hij ook daar niet staande kon blijven, vervolgens naar Abrantès zou terug trekken. Zijne laatste toevlugt zou de sterke vesting Elvas zijn, waar bij een goed garnizoen houdt. Het leger van Don *Pedro* te Lissabon is 22,500 man sterk; daarenboven heeft hij te Peniche 2000 man infanterie met eenige ruiterij en artillerie, die Obidos ingenomen hebben en nu naar Torres Vedras opgerukt zouden zijn, en in Oporto heeft hij 7000 man, zoo vrijwilligers als linietroepen Don *Pedro* schijnt in goede verstandhouding met zijne ministers te leven en geen geldgebrek te hebben, daar en zijn zeevolk en de soldaten geregeld betaald worden.

De stoomboot de *City of Waterford*, die de gravin *de Saldanha* en andere personen van het gevolg der Koningin Donna *Maria* en al de goederen en het zilverwerk van Hare Majesteit en van hare moeder, de hertogin van Braganza, aan boord had, is bij Peniche vergaan. Gelukkig zijn de passagiers gered; doch van de goederen is niets geborgen.

De stoomvaartuigen de *Lord of the Isles* en de *George IV*, beide in dienst van Don *Miguel*, zijn te Lissabon voor goeden prijs verklaard.

— Gisteren, te een uur, is er een kabinetsraad op het departement van buitenlandsche zaken gehouden, waarbij de meeste ministers tegenwoordig waren. De raad heeft verscheidene uren geduurd. Het schijnt, dat er over den toestand van Europa in het algemeen, en over onze buitenlandsche staatkunde in het bijzonder is beraadslaagd, in welke laatste men vermeent, dat groote verandering zal plaats grijpen.

(*Morning Herald.*)

— De *Times* geeft den volgenden brief uit Konstantinopel, van den 18 September:

»De vrees, die door de gedurige brandstichtingen in deze hoofdstad ontstaan was, heeft sedert verleden Vrijdag en Zaturdag een weinig opgehouden; op welke dagen, ten gevolge der *groote profetie* van eenen eerwaardigen Albanees, bij den Sultan, bij zijne ministers, bij de aanzienlijken en bij het volk een hevige schrik heerschte. Deze man, eene Goddelijke zending voorwendende, verkondigde aan de hoofdstad en het geheele Rijk eene vreesselijke ramp, die op de voornoemde dagen allen in het verderf zou storten. De angst was zoo groot, dat de seraskier-pacha, aan wien de waarzegger voorspeld had, dat hij eenen ijsselijken dood zou sterven, »al verborg hij zich ook in eenen nootendop," en vele andere lieden hunne kostbaarste goederen in veiligheid bragten. De gevreesde dagen zijn echter voorbijgegaan, zonder dat er iets buitengewoons heeft plaats gehad; behalve dat er zeven Grieken, die bij den laatsten brand als brandstichters gevangen genomen waren, in het openbaar opgehangen, en een aantal Turken in het geheim geworgd werden, als eene heilzame waarschuwing voor anderen, om zich rustig te houden. De Sultan, die twee dagen te voren van zijnen uitstap naar de Aziatische kust terug gekeerd was, droeg zorg van zich op Vrijdag en Zaturdag aan geen gevaar bloot te stellen.

FRANKRIJK.

PARIJS den 14 September.

In het *Journal des Débats* leest men eenen brief uit Bayonne, van den 8 October, als volgt:

De opstand in Biscaye gaat voort, en wij kunnen verzekeren, dat de gisteren avond aangebragte tijdingen alles behalve aangenaam zijn. De generaal *Castagnos* (ook *Castagnon* genoemd) is van voor Bilbao terug gedreven, en zelfs is een gedeelte zijner troepen tot de opstandelingen overgeloopen. Na een slechts zeer klein geweervuur, is uit dien hoofde deze bevelhebber genoodzaakt geweest den aftogt te nemen. De van Madrid afgezondene troepen worden in deze provincie reikhalzend verwacht. Eergisteren avond te half 9 hebben de royalisten van Vittoria het gezag van *Karel V* uitgeroepen. De opstand is, ofschoon niet zonder moeijelijkheid, gelukt.

Twee bataljons royalistische vrijwilligers hadden zich buiten de stad verzameld, om den Infant Don *Carlos* tot Koning uit te roepen. De militaire kommandant wilde, zijnerzijds, den rebellen eenen krachtigen tegenweer bieden, en zond terstond den generaal *Butron* af, die zich aan de spits der patriotten stelde. [Deze generaal kommandeerde, met de generaals *Mina*, *Burriel*, *Lopez*, *Baroz* en *Gancho*, de constitutionele troepen, die in 1830 de Pyreneën overtrokken en tot aan Vera oprukten.] De carlisten gaven het sein; de poorten der stad werden opgeloopen, in de straten werd met klein geweervuur gevochten, en de overheden namen het verstandig besluit van te vlugten. De carlistische gezagvoerders zijn aangesteld, en aan derzelver hoofd staat de pastoor van Iragueta (in Navarre), die daartoe opzettelijk van Vittoria herwaarts is gekomen.

De generaal *Santos-Ladros* is in Navarre aangekomen. In die provincie ziet men eene groote beweging te gemoet, aan welker hoofd zich waarschijnlijk die generaal zal plaatsen,

Twee militaire intendanten zijn in onze stad aangekomen, om de vereischte maatregelen te treffen, ten einde bij ons een kamp op te rigten.

— De volgende brief van Bayonne, van den 9den, in het *Journal de Paris*, schijnt den voorgaanden te bevestigen:

Zoo als ik u gisteren meldde, Vittoria heeft zich voor Don *Carlos* verklaard. Sommige dorpen omstreeks Bilbao en Vittoria hebben het voorbeeld gevolgd; de carlistische beweging is zeer wijd uitgespreid. De van Caleferos naar Madrid rijdende diligence is in beslag genomen, en alle gemeenschap tusschen Madrid en Bayonne schijnt gestremd te zijn. Deze maatregel, zegt men, is in gemeen overleg met de Fransche carlisten genomen.

De generaal *Castagnos* heeft de voorzigtigheid gehad, den aftogt te blazen, en hij wacht met ongeduld op de troepen, die hem van Madrid moeten aankomen. Hij is te Oyarzun en daar omstreeks gekantonneerd.

Te Bilbao hebben zich de opstandelingen in het klooster der Taruscaner-monniken verschanst. Een aantal gevangennemingen zijn op de brutaalste wijze bewerkstelligd. Ieder oogenblik hoort men schreeuwen: *leve Karel V! leve de Inquisitie! weg met de Negros! weg met de Christinos!* en wanneer eenig opperhoofd geld noodig heeft, gaat hij naar het eerste het beste handelshuis, en indien de koopman weigert de geëischte som uit te betalen, worden terstond zijne woning en zijn kantoor geplunderd. Twee der rijkste kooplieden zijn reeds van die ongehoorde handelwijze het slagtoffer geworden.

Te Vittoria is het zoo ver nog niet gekomen. Wel is Don *Carlos* er uitgeroepen, maar er zijn tot heden geene plunderingen geschied. *Santos-Ladros* heeft, zegt men, bereids eene bende van 250 man aangeworven, en de opstand zal vermoedelijk welhaast uitbersten.

Alhier (te Bayonne) is het bevel aangekomen, om eene divisie onder aanvoering van den generaal *Harispe* in kantonnement te nemen. Indien de gebeurtenissen in de Fransch-Biscayensche provinciën dus voortgaan, zal den 15 dezer maand de Fransche armee in Spanje binnenrukken.

Zoo even ontvangt men hier het berigt, dat Don *Carlos* te Bajadoz is aangekomen en er tot Koning is uitgeroepen. De Prinses *de Beira*, zijne gemalin, zegt men, begeeft zich naar Barcelona.

Van den 15den. De *Temps* geeft het volgende te lezen: Wij zullen niet zeggen, dat de tijdingen uit Spanje ontrustender worden, maar de partijen rusten zich tot den burgerkrijg, en deze is reeds in Biscaye en Navarre beslist uitgebroken. Terwijl *Zavala*, het opperhoofd der apostolieken, zijn leger tegen Eybar en Bergara doet oprukken, loopt de jongelingschap der provincie Guipuszcoa te wapen, en reeds meer dan 4,000 man verbeiden de aankomst van den kolonel *Jauregny el Pastor*, om onder zijne aanvoering de hoop op eene constitutie en de Koningin *Isabella* te verdedigen.

Allerwegen vieren de monniken feestgetij. De carlisten schreeuwen *Viva l'inquisicion!* De Capucijners van Bilbao versterken hunne kloosters tot zoo vele vestingkasteelen, en dertien monniken-kloosters rondom de plaats Mayor te Valladolid geven aan al de overigen der stad het sein tot den opstand, indien niet reeds de opstand is voltrokken. De kloosters worden gewapende citadellen in geval van worsteling, en tevens versterkte kerkers voor de *Christinos*, voor welke men, als zij worden levende gelaten, een losgeld afperst.

Wat de 30,000 man troepen belangt, welke de Koningin aan Frankrijk heeft gevraagd, daarop is te rekenen als op zoo vele mannetjes in de maan. Er is alle reden, om te voorzien, dat de interventie derwijze hagchelijk met opzigt tot de algemeene politiek zal ingewikkeld worden, dat het wel ongelukkig zoude moeten zijn, indien men genoodzaakt were te interveniëren. De voorstellingen van den Russischen ambassadeur zijn zoo dringend, zoo magtvol, zoo ongehoord, dat eindelijk wel ons ministerie zal moeten beseffen, hoe groot een onderscheid er is tusschen de verzoeken, door den Sultan te Petersburg gedaan, en die, welke door *Maria Christina* naar Parijs worden gezonden.

Van den 17den. Men leest in het *Journal de Paris*, een ministerieël blad:

Partikuliere brieven van Katalonië melden, dat de gemoederen over het algemeen zeer voor de Koningin gestemd zijn. De kapitein-generaal heeft zich moedig hieromtrent uitgelaten, en organiseert korpsen stedelijke militie.

Men schrijft van Pampeluna, dd. 12 dezer, dat eene kolom, welke van daar vertrokken is, om *Santos Ladros* in de omstreken van Logrono aan te tasten, dat opperhoofd met 32 insurgenten heeft gevangen genomen. Hij zoude den 13den te Pampeluna aankomen, om aldaar te regt te staan. Het gevecht heeft bij Los-Arios plaats gehad tegen 300 gewapende boeren, waarvan er 100 op het slagveld gebleven zijn.

Men leest in eenen partikulieren brief van de grenzen van Spanje:

Valdespina staat aan het hoofd der insurgenten van Vittoria, Bilbao en Berastegui, die te zamen vier zwakke bataljons uitmaken. De zendeling van *Valdespina*, die den 11den, aan het hoofd van 1400 of 1500 bandieten, Don *Carlos* te Irun heeft geproclameerd, is den 12den des morgens vertrokken. De troepen der Koningin zouden Irun den 13den bezetten.

— Velerlei ongunstige geruchten hebben zich nopens de aangelegenheden van Spanje heden ter beurze verspreid. Men zegt, dat, ten gevolge eener oproerige beweging, die te Madrid zoude hebben plaats gehad, en waarbij de heer *de Rayneval* zijn gezag zoude hebben willen toonen, zijn hôtel geplunderd en onze gezant een slagtoffer der Carlisten geworden is.

Volgens dezelfde geruchten, zoude Cordova zich voor Don *Carlos* hebben verklaard, en het oproer door den bisschop van deze stad bewerkt zijn.

Men zeide voorts, dat de gemeenschap tusschen het gouvernement en de stad Sevilië gestremd was, en eindelijk dat Don *Carlos* zich te Placencia bevond, waar zijn gezag ook erkend was en dat de generaal *Saarsfield* zijne gehechtheid aan de Koningin niet had willen betuigen. Daar al deze geruchten zonder dagteekening zijn, houden wij dezelve voor overdreven.

(*Off. Corr.*)

— In het *Journal de la Guienne* leest men den volgenden brief van Bilbao, dd. 8 October: Sedert drie dagen woon ik alhier een ontzagwerkwekkend tooneel bij: de bevolking van Bilbao heeft in massa Koning *Karel V* uitgeroepen, en deze volksbeweging is zonder schok, als van zelve, maar niettemin met nadruk bewerkstelligd. De worsteling duurde niet lang. De revolutie konde de legitimiteit niet weêrstaan, toen deze zich vertoonde, ondersteund door den eenparigen wil van alle klassen der maatschappij; zij moest bezwijken en verdween als de dauw voor de zon. Men weet zelfs niet, wat er van de autoriteiten geworden is, aan welke de moeijelijke taak opgedragen was, om het gezag der Koningin tegen den wil van allen te handhaven.

De royalistische vrijwilligers zijn weder met hunne oude wapenen, maar met nieuwen moed te voorschijn gekomen. Zij bewaren de openbare rust te midden van de geestdrift des volks, hetwelk in de straten en op de openbare plaatsen niet ophoudt *leve Karel V* te roepen.

Ik ben overtuigd, dat men in Frankrijk reeds begonnen heeft het gerucht te verspreiden, dat de bevolking alhier door de geestelijkheid aangezet wordt. Ik kan u verzekeren, dat de geestelijkheid zich tot het volk gevoegd heeft en hare stem alleen heeft doen hooren, om, gezamenlijk met het volk, de *Te Deum's* te zingen, welke in alle kerken aangeheven zijn; zij heeft zich overigens met geene politiek afgegeven.

Men had het gerucht verspreid, dat het garnizoen van St. Sebastian op Bilbao aanrukte, en terstond stonden 15,000 man onder de wapenen. Maar de soldaten der Koningin zijn niet te voorschijn gekomen; hun generaal heeft het meer geraden geoordeeld, hen binnen de muren van St. Sebastian terug te geleiden. Zij hebben daarin wijsselijk gehandeld; want de steden en het platte land zijn van denzelfden geest bezield, en *leve Karel V!* is de kreet, dien men overal hoort. Het leger, waarvan zich onderscheidene korpsen met de royalistische vrijwilligers vereenigd hebben, zal zich spoedig onder de vanen van zijnen Koning scharen en den verkeerden weg verlaten, dien booze en vijandige Spanjaarden aan hetzelve zouden willen doen betreden.

De voornaamste militaire opperhoofden, getrouw aan eer en pligt, snellen te wapen en vinden overal de bevolking gereed, om alles voor *Karel V* op te offeren.

Ook heeft Vittoria reeds het gezag van Don *Carlos* erkend, en wij zien elk oogenblik het berigt van zijne aankomst te Madrid te gemoet. Hij reist thans door Estramadura, en overal wordt hij door eene onafzienbare menigte gevolgd. Zijne reis gelijkt naar eenen triomfalen togt. Geen hinderpaal houdt hem één oogenblik tegen, en buiten twijfel zal, zoodra hij verschijnt, het gouvernement der Koningin zich haasten, bij al deze duidelijke blijken van den nationalen wil, tot eene kapitulatie te komen.

De liberalen roepen de hulp van Frankrijk in; ik weet niet, of deze hulp toe gestaan zal worden, maar zeker weet ik, dat, moet deze hulp krachtdadig zijn, men minder vijanden en vooral geene Spanjaarden te bevechten behoorde te hebben; het voorbeeld van *Napoleon* zal het Fransche Gouvernement de zaak ernstig doen overdenken; want, heeft die eerste krijgsman der eeuw tegenspoed in Spanje geleden, wat zal er van het *juste milieu* worden, hetwelk geenszins den naam heeft van krijgshaftig te zijn?

— Hetzelfde blad berigt vervolgens, dat het eenen tweeden brief ontvangen heeft, welke aankondigt, dat Santander en de geheele provincie van dien naam *Karel V* tot Koning uitgeroepen hebben.

— De *Indicateur de Bordeaux* haalt eene plaats uit de te Lissabon opgevangene brieven van den heer *Zea-Bermudez* aan, waar deze minister aan Don *Miguel* schrijft, dat Don *Carlos* het regt en de magt voor zich had.

— Men heeft te Toulon het berigt van Nauplia ontvangen, dat eene zamenzwering tegen het leven van Koning *Otto* op het oogenblik harer uitbersting ontdekt is geworden. *Colocotroni*, *Galiapolo*, *Griviolis* en vele andere officieren zijn in hechtenis genomen. Er hadden dagelijks nog meer arrestatiën plaats. (*M. des Ch.*)

— Het *Journal de Paris* berigt, dat de nationale garde, welke in Frankrijk mobiel verklaard kan worden, volgens de laatste opname, een getal van 1,945,899 man bedraagt.

BELGIE.

BRUSSEL den 16 October.

In den *Courrier* leest men het volgende: De desertie onder onze troepen is nu en dan zoo aanmerkelijk geweest, dat wij dikwijls geneigd geweest zijn te gelooven, dat het gouvernement hen aanmoedigde of voor 't minst gedoogde, ten einde een leger aan de Koningin van Portugal te bezorgen. Het schijnt, dat deze onderhandsche middelen onvoldoende zijn bevonden. » Thans werft men openlijk, vooral in onze regementen vrijwilligers." De *Courier* verdert daarop van den *Moniteur*, zich bepaald te verklaren, of het waar was, zoo als het gerucht liep, dat zij in dienst van de Portugesche Vorstin overgingen, en of het waar was, dat men hen te Ostende onder misdadigers en booswichten, die men op dezelfde voorwaarden gratie verleend had, vermengde en, ondanks hunne protestatiën, hen met geweld had ingescheept?

Van den 18den. Zie hier, naar den rang der levensjaren, den ouderdom van al de Souvereinen van Europa:

Karel-Jan, Koning van Zweden, 69 jaren; *Willem IV*, Koning van Engeland, 69 jaren; *Gregorius XVI*, Paus, 68 jaren; *Frans I*, Keizer van Oostenrijk, 66 jaren; *Frederik VI*, Koning van Denemarken, 66 jaren; *Frederik Willem*, Koning van Pruissen, 63 jaren; *Willem*, Koning der Nederlanden, 61 jaren; *Lodewijk-Philips*, Koning der Franschen, 60 jaren; *Willem*, Koning van Wurtemberg, 52 jaren; *Mahmoud II*, Keizer van Turkije, 48 jaren; *Lodewijk*, Koning van Beijeren, 47 jaren; *Leopold*, Koning der Belgen, 42 jaren; *Nikolaas*, Keizer van Rusland, 37 jaren; *Karel Albert*, Koning van Sardinië, 35 jaren; *Ferdinand II*, Koning van Sicilië, 35 jaren; Donna *Maria*, Koningin van Portugal, 14 jaren; *Maria Isabella Louisa*, Koningin van Spanje, 3 jaren. (*Courrier Belge.*)

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 17 October.

Z. K. H. de Prins Veldmaarschalk is gisteren in deze residentie aangekomen.

Het programma voor de opening van de zitting der Staten-Generaal, op Maandag, den 21sten, ziet het licht. Beide de Prinsen zullen Z. M. den Koning verzellen.

— Naar men verzekert, zullen de ontwerpen van wet, welke aan de Kamers zullen worden voorgedragen, meerendeels van financiëlen aard zijn. Men verwacht, dat dezelve tot belangrijke raadplegingen zullen aanleiding geven, daar zij, onder anderen, betrekking zullen hebben tot de opneming der brandstoffen onder de rij der rijks-accijnsen, waaromtrent reeds herhaaldelijk beraadslaagd is, doch hetgene tot dus verre door de Tweede Kamer is afgewezen; alsmede tot de geheele toepassing van het kadaster op de grondbelasting, nopens welk werk, blijkens de in de laatste zitting tot tweemalen toe gehoudene beraadslagingen over het ontwerp der grondbelasting, de gevoelens der leden zeer uiteenloopen. De afvoering der kosten van de koloniën van de begrooting, en de nieuwe middelen op de brandstoffen zullen welligt eenigzins te gemoet komen in het te kort, waarvoor Z. Exc. de minister van financiën, in het begin dezes jaars, voor de afstemming der accijnsen op de brandstoffen, zijne vrees te kennen gegeven heeft.

Van den 18den. (*Partik. corresp.*) Heden middag te 1 uur is de kabinetsraad vergaderd geweest, en heeft de prins *von Schwarzemberg* ten hove het middagmaal gebruikt; onder de genoodigden bevond zich mede de minister van Staat, jonkheer *G. G. Clifford*.

Nog is het doel der jongste buitengewone zending niet bereikt; echter wordt aan den goeden uitslag niet *geheel* gewanhoopt. Men wil, dat al de leden van den kabinetsraad overhellen, om aan de voorstellingen van den buitengewonen gezant gehoor te geven, en vooreerst en vóór alles de inwilliging van den Bondsdag, betreffende den afstand van Luxemburg, te vragen; welke demarche het eenige middel is, om de onderhandelingen te Londen weder te doen hervatten.

Van den 19den. (*Partik. corresp.*) Naar wij vernemen, is heden morgen door Zijne Exc. den baron *Verstolk van Soelen* de portefeuille van het ministerie van buitenlandsche zaken weder aanvaard.

AMSTERDAM den 17 October.

Onder de treffende verliezen, welke de wetenschappen en fraaije letteren te betreuren hebben, mag met regt dat van den heer *P. G. Witzen Geysbeek*, die dezer dagen aan zijne werkzame loopbaan ontrukt werd, geteld worden. Was de kring, waarin hij geboren en opgevoed werd, niet genoeg onderscheiden, om hem dadelijk door de belangstelling zijner tijdgenooten te doen opmerken: thans, daar hij zijne baan is afgetreden, zal men niet dan met bewondering de sporen van eenen kloeken geest nagaan, die, in weerwil van de belemmeringen, welke hij ontmoette, zich zelven met kracht ontwikkelde, en zich in de rij van de geleerde vernuften van zijne eeuw eene aanzienlijke plaats verwierf. Wij willen, om hem regt te doen wedervaren, niet tot eene verdediging van gevoelens en denkwijze in het strijdperk treden. De groote waarheid, dat dwalen menschelijk is, zien wij niet zelden het meest bij hen, die zich, door vernuft en kundigheden, boven de menigte verheffen, bevestigd: en, bestaande vooroordeelen met hevigheid bestrijdende, verdedigde hij eenmaal aangegrepene gevoelens met eene hardnekkigheid, stoute geesten, die met vele tegenstreving te worstelen hadden, eigen, en schiep hij dus, als het ware, voor zich zelven nieuwe vooroordeelen.

Eene uitgebreide kennis met een scherpzinnig oordeel vereenigd maken zijne kritische werken intusschen hoogst belangrijk: en hij onderscheidde zich daarin vooral van die geleerden, die, hier en ginds naschrijvende, geschiedenissen der letteren willende leveren, hun oordeel uitbrengen over werken, welke zij blijkbaar nimmer gelezen, misschien nimmer in handen gehad hebben. Hetgene hij beoordeelde, kende hij grondig, en wat men bij hem misvattingen zou kunnen noemen, had in de boven aangehaalde stemming van zijnen geest haren oorsprong. Zijn Biographisch Anthologisch Kritisch Woordenboek der Nederlandsche Dichters zal, wat er ook strijdig met de algemeene gevoelens in gevonden wordt, altijd den rang houden onder de beste werken van dien stempel. Zijne geschiedk. geschriften onderscheiden zich zoo wel door stijl als belangrijkheid van zaken: als dichter heeft hij zich, bovenal in het puntdicht, eene voordeelige onderscheiding verworven; en zoowel zijne verhandelingen als zijne Epigrammatische Anthologiën bewijzen, hoe eigen hem dit vak was. Al het belangrijke, hetwelk wij aan zijnen werkzamen geest te danken hebben, aan te wijzen, zou ons bestek te buiten gaan. Eene schets van zijn karakter te geven zou, indien wij in alles onzijdig wilden zijn, grootere ruimte vorderen, dan wij hier voor ons hebben. Dit alleen mogen wij zeggen, dat wij in hem gekend hebben eenen onafhankelijken geest, vreemd van alle maatschappelijke kunstgrepen, en wiens grootste gebreken in eene te ver gedrevene openhartigheid gezocht moeten worden.

— Buitenaf wordt verhaald, dat het Gouvernement voornemens zoude zijn, om bij het eerstvolgende semestre van de rente der $2\frac{1}{2}$ pCt. werkelijke schuld dat gedeelte in bons te betalen, dat bij het traktaat van Pruissen, dat met eenige wijzigingen door ons als grondslag der onderhandelingen is voorgesteld, aan de Belgen wordt voorgedragen, namelijk 8,400,000. Deze maatregel zou alleen betrekking kunnen hebben op de $2\frac{1}{2}$ pCt. en op geene andere, omdat de overige leeningen na de revolutie, en dus door Holland alleen gekontrakteerd zijn en het syndikaat zal moeten gelikwideerd worden. Daarenboven is dit laatste eene instelling, die geheel op zich zelve staat, en genoegzaam in staat is, om *a pari* alle deszelfs schulden af te lossen; de laatste door het Gouvernement gedane leeningen zijn hetzelve, zoo het schijnt, bijzonder gunstig geweest; daarbij komen de fondsen uit de Oost thans geregeld in. (Men weet, dat de $3\frac{1}{2}$ pCt. sijndikaat hebben gestrekt tot intrekking van de leening, die voor de Oost geschied was.)

De bovengenoemde maatregel wordt in verband gebragt met verdere bezuinigingen, die men bij het leger wil invoeren. Door deze bezuinigingen zoude men alsdan in staat zijn, om met eene kleine leening de zaken gaande te houden op denzelfden voet, als het tot hiertoe plaats gehad heeft.

Van de zending van den prins *von Schwarzemberg* wordt thans verhaald, dat zij genoegzaam van gelijken aard is, als de vroegere van den graaf *Orloff*, namelijk, om ons Gouvernement over te halen, om toe te treden tot het traktaat, dat de drie Noordsche Mogendheden allen met België gesloten hebben met belofte, dat deze Mogendheden, na de teekening, al hunne goede diensten zullen aanwenden, om eenige gunstige veranderingen te verwerven omtrent die punten, waaromtrent Rusland met eenige reserve geratificeerd heeft. Men schijnt echter van die zijde na reeds den laatsten vorm ten aanzien van België te willen vervullen, namelijk het derwaarts zenden van envoyés, tot nog toe steeds in het belang van Nederland verschoven.

ROTTERDAM den 18 October.

Te Soest heeft Maandag namiddag een hevige brand plaats gehad bij den herbergier *J. Otterloo*, waarbij die behuizing en vier andere woningen, benevens eene smederij en een hooiberg eene roof der vlammen zijn geworden.

UTRECHT den 17 October.

Uit Gent schrijft men van den 13 dezer:

» De heer *François*, administrateur-generaal der policie, bevindt zich sedert gisteren alhier. Wij worden dus met eene plundering bedreigd. Te Antwerpen was hij ook bij de plundering tegenwoordig.

» De ontruiming van het kamp te Diest is tot den 15 Oct. verschoven. Bij eenen brand in dat kamp zijn 3 barakken eene roof der vlammen geworden.

» De *Knout* zegt: » Een doorluchtige schoonzoon, wanhopende, om den beloofden bruidschat te verkrijgen, heeft niets beters er op gevonden, dan zich naar schoonpapa te begeven. (*Se mettre aux croches du papa beau-père.*) Men verzekert, dat de muzijk, die *Leopold* zal uitgeleide doen, op de grenzen zal spelen: *Moet gij het rijk nu reeds verlaten? Goede reis, waarde Dumollet!*"

Van den 19den. De *Emancipation*, van den 16 October, deelt de volgende berigten mede:

» De ongelukken en misdaden wisselen elkander in België af; wij zullen slechts eenige gebeurtenissen mededeelen:

» Te Nivelles is de man van de jongste dochter *Ducas* gearresteerd, als beschuldigd, zijne vrouw, zuster en schoonmoeder vergiftigd te hebben. Uit de onderzoekingen is gebleken, dat gemelde jongste dochter van hare schoonmoeder een' pot siroop had ontvangen, en dat zij, na het gebruik, hevige pijnen (*colliques*) gevoelde. Eenige dagen daarna werden beide zusters vergiftigd gevonden; de eene stierf dadelijk, en de andere den volgenden dag. Men had volstrekt geen achterdocht op den echtgenoot: men liet hem zijne huisvrouw oppassen. Intusschen heeft men de zekerheid, dat hij rattenkruid in het drankje (*tisanne*) heeft gemengd, hetwelk de geneesheer haar had voorgeschreven.

» Eergisteren avond heeft zich wederom een jongeling in rue Remparts des Moines, te Brussel, voor het hoofd geschoten. Te Doornik heeft den 2 dezer een gelijk geval plaats gehad.

» Twee gebroeders, *Edmond* en *August Olivier*, waren dezer dagen ter jagt gegaan in de gemeente Coxyde, West-Vlaanderen, met eenige andere bewoners van Furnes. Op het oogenblik, dat de eerste der beide broeders uit eene sloot of kuil, van waar hij het wild beloerde, opstond, schoot *August* zijn geweer af, meenende, dat er een haas opsprees, en trof zijn' broeder in de hersens, zoodat hij dadelijk den geest gaf.

HEUMEN (Provincie *Gelderland*) den 16 October.

Heden op den voormiddag had hier een droevig ongeluk plaats. Een der werkers aan een dijkvak, een boerenknecht, reed met zijne pas ontladene kar van het werk terug, en wilde zijn paard aan eene nabijzijnde wiel doen drinken, terwijl hij onvoorzigtig genoeg was, om op zijn voertuig te blijven zitten. Het paard ging van lieverlede verder in de diepte en de voerman, het gevaar beginnende te bemerken, waarin hij verkeerde, deed allerlei pogingen, om het dier te doen zwenken, zoodat hij van de stortkar op het paard klom, waardoor de zadel, die ongelukkiglijk van geen singel voorzien was, omkantelde, en in een oogenblik voerman, paard en kar in eene bijna grondelooze diepte wegzonken en hun graf vonden.

Het was den omstanders niet mogelijk, door het plotselinge des ongevals, eenige hulp toe te brengen, en eerst zes uren later heeft men met veel moeite het lijk des voermans kunnen opvisschen.

Mengelwerk.

OVER DEN STAATKUNDIGEN TOESTAND VAN DUITSCHLAND.

Het is uit de openbare handelingen der Duitsche Vorsten aan allen blijkbaar, dat er tweederlei gevoelens bij hen heerschen en sommigen, hetzij uit eigene overtuiging, hetzij door den drang der omstandigheden, naar de Fransche beginselen van vrijheid overhellen, anderen hunne liefde voor onbepaalde alleenheerschingen vorstelijke willekeur geenszins verbergen; en zelfs, dat dezelfde Regenten nu eens het eene, dan het andere beginsel huldigen. Onder deze laatsten schijnt de Koning van Beijeren te behooren, die, een voortreffelijk Dichter, met echt-dichterlijke luim, de teugels der regering nu eens slap laat hangen, dan streng toehaalt, en op denzelfden oogenblik, dat hij aan de opgestane Grieken zijnen zoon ten Koning geeft, in zijn Rijk eenige vrouwen, die aan staatkundige gevangenen verkwikking hadden *willen* bezorgen, wegens dit *voornemen* laat vervolgen en zijn ministerie, nadat zij door de eene regtbank zijn vrijgesproken, van deze vrijspraak tot eene andere laat appelleren. Niet mindere verdeeldheid heerscht er bij de Duitsche natie zelve. Het *Journal de la Haye* belooft ons in deszelfs nommer van den 15 Oct. hierover het eene en andere te zullen mededeelen, en begint al vast met een belangrijk stuk te leveren, waarvan wij iets met verandering zullen overnemen. Meer dan immer is, volgens hetzelve, de inwendige toestand van Duitschland tusschen twee tegenovergestelde krachten verdeeld. Van de eene zijde is er een sterk en duidelijk gevoel van volkseenheid bij de individu's, aan de andere zijde is de staatkundige versnippering des volks eene onoverkomelijke hindernis, om die eenheid gelukkig door te zetten. Waartoe dient het, zeggen de Duitschers, dat ons land door zijne ligging het hart van Europa is; waartoe, dat wij eene aanzienlijke hoogte van beschaving hebben bereikt, indien het lot ons weigert, ons de noodzakelijke bewerktuiging te geven voor het leven, met hetwelk wij inwendig zijn bezield? Bij Napoleons val spraken zij reeds zoo en wenschten zij de herstelling van het Duitsche Rijk. Om aan hun verlangen eenigzins te gemoet te komen, rigtten de Vorsten het Duitsche Verbond op. Dit was zamengesteld uit twee verschillende beginselen. De bepalingen, welke uit het eene voortvloeiden, waren die van eene naauwe vereeniging van Souvereine Staten: die uit het andere ontstonden, waren alleen geschikt voor éénen Bondgenootschappelijken Staat, gelijk Zwitserland of Noord-Amerika. De Vorsten gingen in dit Verbond met onverschilligheid of ook wel met tegenzin. De Natie stelde er een levendig belang in, en hoopte met geestdrift, dat uit de grondslagen van het algemeene en bijzondere regt voor alle Duitsche Staten, welke daarin waren vastgesteld, eene besturende oppermagt over geheel Duitschland zoude voortvloeijen. Dat dit Verbond Duitschland in den Franschen zin één zou maken, dit verwachtte en begeerde zij niet. Die centralisatie heeft te vele nadeelige gevolgen. Het moest niet het *onderscheid* der Staten doen verdwijnen, maar de *tegenspraak*, die er was; en derzelver zelfstandigheid niet onderdrukken, maar in harmonie brengen.

Deze hoop is dus verre te leur gesteld. Er zijn niet, gelijk de Bondsakte beveelt, in alle Staten Constitutiën ingevoerd: er is geene algemeene wet op de drukpers gemaakt, noch op het handelsverkeer der Staten onderling; noch ook is het militaire stelsel en de betrekking van Duitschland naar buiten geregeld. Wel verre dat de Regeringen de Bondsakten zouden hebben uitgevoerd, hebben zij dezelve tot op de Fransche Julij-omwenteling tegengewerkt. — De oorzaken en gevolgen hiervan zullen nader worden aangewezen.

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

Kapitein *Jacob J. Swart*, voerende het kofschip *de Willemina Laurentia*, is den 15 October l.l., met zout van Liverpool beladen, behouden te Dordrecht aangekomen.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN, WELKE DE SOND GEPASSEERD ZIJN.

Den 8 Oct. F. J. de Winter, *Helena* (Pekel-a), van Memel naar Schiedam.
Den 9 Oct. E. P. Dik, *Clara Margaretha* (Veendem), van Amsterdam naar Riga.
P. E. de Jonge, *Vrouw Petronella* (Harlingen), van Harlingen naar de Oostzee.
H. G. Sap, *Jantina Annechina* (Veendam), van Bordeaux naar Petersburg.
Den 10 Oct. H. K. Potjewijd, *Harmonie* (Pekel-a), van Rotterdam naar etersburg.
Den 11 Oct. P. Pijbes, *Johanna Geertruida* (Pekel-a), van Liverpool naar Libau.
J. S. Bakker, *de Vlijt* (Veendam), van Riga naar Amsterdam.
K. J. Bolhuis, *Johanna Ottilia* (Amsterdam), van Riga naar Amsterdam.
Den 12 Oct. D. P. Douwes, *Johanna* (Veendam), van Koningsbergen naar Amsterdam.
De wind Z. W.

ELSENEUR den 12 October 1833.

Den 13 Oct. J. F. Kuiper, *Vrouw Neeltje* (Veendam), van Bremen naar Stettin.
Den 14 Oct. E. A. Doewes, *Geerdina* (Veendam), van Petersburg naar Bayonne.
L. Hus, *de Jonge Aric* (Maassluis), van Reval naar Schiedam.
De Wind Z.W.

ELSENEUR den 14 October 1833. VAN ALLER & COMP.

Het BESTUUR DER AKADEMIE *MINERVA* geeft bij deze kennis, dat aan voornoemde Akademie, gedurende den aanstaanden Winter, als naar gewoonte, ONDERWIJS zal te bekomen zijn voor *Zeevarenden* in de *Stuurmanskunst* en verdere *Wiskundige Wetenschappen*.

De belanghebbenden kunnen zich deswege van nu af aan vervoegen bij den Heer J. VAN CLEEFF, Lector in de Wiskundige Wetenschappen aan gemelde Akademie, wonende aan het Loopende Diep, bij den Maagdenboog; terwijl diegenen, welke dit Onderwijs, uit hoofde van onvermogen, *gratis* mogten begeeren, zich daartoe met schriftelijk verzoek, houdende hunnen voornaam en toenaam, ouderdom, beroep en woonplaats, des morgens tusschen tien en twaalf uren, uitgenomen des Zondags, kunnen vervoegen bij den Heer W. J. MEURS WICHERS, aan der Aa Kerkhof alhier.

GRONINGEN den 17 October 1833.

Namens het Bestuur der Akademie voornoemd:
R. DE RHOER OTTENS, *Secretaris.*

*** Het EXAMEN in de HERFSTVERGADERING der *KOMMISSIE VAN ONDERWIJS* zal nu beginnen op Woensdag, den 30 October, des morgens te 8 uren precies.

TH. VAN SWINDEREN, *Secretaris.*

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Mijne geliefde Echtgenoote HENRICA ADRIANI beviel dezen avond zeer voorspoedig van *twee* welgeschapene Kinderen; zijnde een ZOON en eene DOCHTER.

UTRECHT den 12 October 1833. HERM. BOUMAN, *Hoogleeraar.*

*** Mijne geliefde Echtgenoote HEILTJE ZEPER beviel in den afgeloopenen nacht van een welgeschapen, doch, tot onze droefheid, dood MEISJE.

GRONINGEN den 16 October 1833. J. HOMAN.

Familie en Kennissen worden verzocht, deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving te willen aannemen.

*** Heden verloste van een welgeschapenen ZOON SOPHIA JAGER, geliefde Echtgenoote van

GRONINGEN den 18 October 1833. G. W. VAN DER SLEESEN.

*** Heden verloste door Gods goedheid voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER mijne geliefde Echtgenoote HENRIETTA FERDINANDA WICHERS; hetwelk zoo tot bijzondere als tot algemeene kennisgeving diene.

GRONINGEN den 19 October 1833. D. HENDRIKSZ, *Predikant.*

*** Mijne geliefde Echtgenoote WILLEMINA KREMER verloste heden zeer gelukkig van eenen ZOON.

GRONINGEN den 19 October 1833. N. E. ROST.

Deze diene ter algemeene kennisgeving.

*** Heden namiddag, te 3 uren, verloste van eenen welgeschapenen ZOON C. H. VAN LINTEL, geliefde Echtgenoote van

GRONINGEN den 19 October 1833. D. WACHTERS, *Borstelmaker* aan het Damsterdiep.

*** Heden beviel van eene DOCHTER M. J. DE SAN, Echtgenoote van

GRONINGEN den 19 October 1833. J. N. WILKENS.

*** GRONINGEN den 21 October 1833. Heden morgen verloste zeer voorspoedig van eenen welgeschapenen ZOON T. H. WALLAND, geliefde Echtgenoote van

J. D. SMITH.

*** Heden beviel van eenen ZOON GRIETJE U. REINDERS, Echtgenoote van

GRONINGEN den 21 October 1833. H. REINDERS, JR., *Hout-* en *Steenkooper* aan het Schuitendiep.

*** Getrouwd:

G. E. KUCH
en
A. C. A. RAKEN,
van *Groningen.*

CREFELD den 14 October 1833.

*** Getrouwd te *Emden* den 17 October 1833:

D. A. ZIJLSTRA, van *Emden,*
en
A. WOLTERS, van *Groningen.*

*** Het behaagde de Goddelijke Voorzienigheid, heden avond te negen uren, na eene korte ongesteldheid van slechts twee dagen, vergezeld van een hevig koorts, in den ouderdom van ruim 70 jaren, mijne hartelijk geliefde Moeder, Vrouwe SIBERDINA JOHANNA BAURMEISTER, Weduwe van wijlen den Heer J. VAN BROEKHUIS LUDOLPHI, het tijdelijke met het eeuwige te doen verwisselen.

Met een diep bedroefd hart geef ik hiervan kennis aan Vrienden en verdere Betrekkingen, en geloof mij van hunne opregte deelneming overtuigd te mogen houden.

GRONINGEN den 14 October 1833. M. J. VAN BROEKHUIS LUDOLPHI.

NB. *De Affaire in Wijnen blijft gecontinueerd.*

*** GRONINGEN den 17 October 1833. Heden avond, te 7 uren, werden wij, op het onverwachtst, allersmartelijkst getroffen door het plotseling overlijden van onzen geliefden jongsten Zoon JAN, zonder dat ons eenig bewijs van ongesteldheid was gebleken. Hij had den ouderdom van 17 jaren en nagenoeg 5 maanden bereikt. Wij missen in den hoopvollen jongeling *zeer veel;* doch berusten in Gods bestuur, terwijl wij de stille hoop voeden, dat zijn deugdzaam gedrag hem eene zalige verwisseling van het leven heeft doen verwerven.

Familie en Vrienden gelieven deze algemeene als eene bijzondere kennisgeving aan te nemen.

HENDERICUS BACKHUIS.
MARIA BACKHUIS, geb. SMIT.

*** GRONINGEN den 19 October 1833. Heden overleed, na eene langdurige sukkeling, onze geliefde en eenigste Zoon JOHANNES CADOVIUS, *Adjunct-Kommies van de eerste klasse ter Griffie der Provincie Groningen,* in den ouderdom van bijna 48 jaren. Wij verliezen in hem allen steun, dat ons in onze klimmende jaren allersmartelijkst drukt; echter berusten wij in Gods bestuur, en koesteren de vertroostende hoop, dat hij een beter leven is ingegaan.

Familie en Vrienden zullen deze wel als eene bijzondere kennisgeving willen aannemen.

Uiterlijke teekenen van rouw zullen niet gedragen worden.

M. E. CADOVIUS.
H. CADOVIUS,
geb. VRIJDAG.

*** Aan de gevolgen van een langdurig lijden overleed heden nacht, te elf uren, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote TRIJNJE HAITZEMA, in den nog jeugdigen leeftijd van 26 jaren en ruim 6 maanden, met wie ik bijna 4½ jaar in eene gelukkige echtvereeniging heb geleefd.

Niets kan mij in dezen troosten en opbeuren, dan het dierbaar Evangelie van Christus, om ook in deze moeijelijke taak mijne beide jonge Kinderen, uit onzen echt verwekt, alleen te besturen en op te voeden, welke zij mij achterlaat.

SCHEEMDA den 18 October 1833. N. S. KLUGKIST, *Apotheker.*

*** GRONINGEN den 20 October 1833. Heden namiddag te 3 uren overleed, aan de gevolgen eener borstpleuris, in den ouderdom van achtenzestig jaren, na eene bedlegering van elf dagen, onze veelgeliefde en zorgdragende Vader HINDERK ONNES SMIDT. Bitter bedroefd geven wij langs dezen weg kennis aan Vrienden en Bekenden.

ONNE H. SMIDT.
Mede uit naam van Zusters en Zwager.

*** OUDE PEKELA den 20 October 1833. Heden morgen, omstreeks 4 uren, overleed onze geliefde Vader en Behuwd-Vader J. OORTWIJN, in den ouderdom van 80 jaren. Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving aan te merken.

G. OORTWIJN.
Mede namens Broeders en Zusters.

BURGER WEESHUIS.

De *VOOGDEN* van het ROODE of BURGER WEESHUIS herinneren aan alle MANSPERSONEN, *Leden van het Hervormd Kerkgenootschap zijnde,* wier Vaders het Regt op dit Gesticht hebben, dat, volgens Publicatie, in dato den 15 Julij 1816, diegene, die verkiezen dit REGT voor hunne, uit eenen in te gane Echt, toekomende Kinderen te behouden, verpligt zullen zijn, om, voor het voltrekken van het Huwelijk, eene Recognitie van 15 Guldens aan den BOEKHOUDER van het GESTICHT te voldoen.

Namens de Voogden voornoemd:
C. E. BARLINCKHOFF,
Boekhoudend Voogd.

NAJAARS-VEEMARKT te APPINGEDAM.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN DER STAD EN GEMEENTE VAN *APPINGEDAM* brengen bij deze ter kennis van het, daarbij belanghebbend Publiek, dat, ten gevolge magtiging van Zijne Excellentie den MINISTER VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN, van den 7 dezer, no. 118, 1ste Afdeeling, de NAJAARS-VEEMARKT aldaar in dit jaar en voortaan zal plaats hebben telkens op den LAATSTEN WOENSDAG in de maand OCTOBER, en dus in dit jaar op den 30 October; terwijl vervolgens, overeenkomstig de resolutie van de Edele Groot Achtbare Heeren GEDEPUTEERDE STATEN DEZER PROVINCIE, van den 17 dezer, no. 2, gedurende de maand NOVEMBER *alleen op elken Woensdag eene WEEK-VEEMARKT zal gehouden worden.*

APPINGEDAM den 23 September 1833.

Burgemeester en Wethouderen voornoemd:
J. Q. CLEVERINGA.
Ter ordonnantie van dezelven,
H. J. BERINGH,
Secretaris.

*** Het geëerd Publiek wordt bij deze berigt, dat de DILIGENCE-DIENSTEN van de ondergeteekenden, van *Zwolle* naar *Groningen* en *Leeuwarden,* en van *Meppel* naar *Leeuwarden, vice versa,* ten gevolge ministeriële autorisatie, met den 20 dezer zullen zijn gestaakt.

De Ondernemers van voorschr. Diligence-Dienst en:
W. & A. VISSCHER, CS.

*** Op WOENSDAG, den 23 October 1833, des voormiddags te 10 uren en vervolgens, zullen, voor de Behuizing door nu wijlen F. D. CAMMINGA, in de Zwanenstraat, te *Groningen,* bewoond geweest, publiek worden verkocht: een EIKENHOUTEN KABINET, een EIKEN- en VURENHOUTEN PULPITRUM, HALVE KASTKLOK, SPIEGEL met Vergulde Lijst, TREK- en andere TAFELS, STOELEN met Trijpen en Matten Zittingen, SCHILDERIJEN, PORSELEIN, GLAS en ander AARDEWERK, KOPER-, TIN-, IJZER- en BLIKGOED, BEDDEGOED, LINNEN, MANS en VROUWEN LIJSTOEBEHOOREN.

Alles te bezien des daags voor den Verkoop, des namiddags van 2 tot 5 uren.

Mr. E. J. OFFERHAUS, *Notaris.*

VERKOOPING in het NIEUWE BOELHUIS,

in de Zwanenstraat, op Donderdag, den 24 October 1833, des voormiddags te 10 uren en vervolgens, van eene aanzienlijke partij HUISMEUBELEN, 2 mooije KAMERSCHERMS, dito SECRETAIRE, BEDDEGOEDEREN, LINNENS, uitmuntende VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN, waaronder fijne en andere ITALIAANSCHE STROOIJEN HOEDEN, MANS KLEEDEREN, eene mooije partij Gewerkt GOUD en ZILVER en veel meer andere MEUBELEN en GOEDEREN, die alsdan ter Verkoop zullen worden aangeboden. Alles te bezien Woensdag bevorens, des voor- en namiddags van 10 tot 12 en van 2 tot 4 uren.

*** De ASSOCIATIE onder de firma HEERES, KOLK en Co. is voornemens, ten overstaan van Mr. S. PICCARDT, Notaris te *Pekel-a,* in de aanstaande maand Januarij (dag en plaats nader te bepalen) publiek te Koop te presenteren: Haar welbekende OLIEMOLEN met BEHUIZING en BERGPLAATS, in 1818 nieuw gebouwd, met den daarbij behoorenden GROND, alles staande en gelegen te *O. Pekel-a,* Stads grond, op no. 30 en 31½, met voorts de daarbij gebruikt wordende GEREEDSCHAPPEN, verdere INVENTARIS, en zoo als in oogenschijn kan worden genomen. Over dit aanzienlijk Trafijk met Annexen kan inmiddels vrij *UIT DE HAND* gehandeld worden, waartoe zich te adresseren bij P. B. KOLK, te *O. Pekel-a,* bij wien de noodige inlichting is te bekomen.

*** Men vraagt *TE KOOP,* liefst tegen Mei 1834: Eene HEEREN BEHUIZING en eenen TUIN er achter, met of zonder STALLING. Belanghebbenden worden verzocht, de opgaven schriftelijk in te zenden bij den UITGEVER DEZER COURANT.

*** Door deze maakt de ondergeteekende zijnς Stad- en Landgenooten bekend, dat hij de Affaire van SCHOEN- en LAARZENMAKEN heeft opgezet. Hij verzoekt vriendelijk gunst en rekommandatie; terwijl ieder zich van eene prompte en civiele behandeling verzekerd kan houden.

J. H. V. VRIEMOEDT,
aan de Rademarkt, lett. R no. 280.

FABRIJK van gegotene en getrokkene KAARSEN.

De ondergeteekende heeft de eer zijne Stad- en Landgenooten te verwittigen, dat de bovengenoemde *FABRIJK,* vroeger gedreven door de Firma B. J. VAN COEVORDEN EN ZOON, thans op nieuw door den ondergeteekende is geopend, waardoor hij zich ten vriendelijkste rekommandeert, belovende eene prompte bediening.

GRONINGEN den 17 October 1833. J. S. VAN COEVORDEN, in de Pelsterstraat.

*** Een ONGEHUWD PERSOON, van goede Getuigenissen voorzien en de vereischte bekwaamheden bezittende, om tegen Mei aanstaande als *ONDERKNECHT* in een HOUT-, ZAAG- en OLIEMOLEN te DIENEN, vervoege zich, hoe eerder hoe liever, bij WIERDA, te *Winsum.*

*** Er wordt gevraagd: een SMIDSKNECHT, om dadelijk in Dienst te treden. Nader onderrigt bij den DRUKKER DEZER.

160ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der Tweede Klasse.

Vijfde Lijst. No. 11875 een prijs van *f* 1500. No. 7955 en 18907 ieder een prijs van *f* 1000. — *Zesde Lijst.* Geene.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN, *op de Beurs te AMSTERDAM,* den 19 October.

Fonds	pCt.	l. k. – h. k.	te 4½ u.	Fonds	pCt.	l. k. – h. k.	te 4½ u.
Nederl., Werk. Sch.	2½ pCt.	48 7/8 a 49	49	*R.,* Obl. Hope 1798, 1816	5 pCt.	—	
Nieuwe dito	5	92 3/4 – 92 7/8	92 7/8	dito 1828 en 1829	5	—	
Uitgestelde dito		1 5/32		Cert. b. dito 1831 en 1833	5	90 1/8 – 90 5/8	90 3/8
Kansbil. van dito	*f*	21 1/4 – 21 3/4	21 5/8	Obl. te Londen	5	—	
Amortisatie-Syndic.	4½ pCt.	86 – 86 3/4	86 5/8	Cert. te Hamburg	5	—	
dito dito	3½	68 – 68 3/4	68 5/8	Inschrijv. in Assign.	6	64 1/4 – 64 3/8	[illegible]
Schatkistbiljetten	6	101 1/2 – 101 5/8		Certif. v. dito	6	—	
Oorlogslasten	5	99 3/4		*Polen,* Aand. m. Lot. fl. 100	*f*	—	
Leening 1831	6	—		*Pruissen,* Dito dito R. 50	*f*	—	
Handel-Maatschappij	4½	93 5/8 – 94 1/8	93 5/8	*Oostenr.,* Dito dito *f* 100	*f*	—	
Fr., Ins. tot Gr. per 22 Aug.	5	72 3/4		Dito dito *f* 250. 4 pCt.	*f*	—	
Eng., Dito per 12 Aug.	3	—		Metalliek	5 pCt.	90 3/4 – 90 7/8	90 3/4
Sp., Perp. R. Em. Ams.	5	54 7/8 – 53 3/4	53 7/8	Dito te Lond. gen.	5	90 5/8	
Dito dito a *f* 1000	5	34 5/8 – 34 7/8	34 3/4	Dito	2½	49	
Certific. bij Ogy & Co.	4	—		Ween. B. b. Goll & C.		—	
Uitgest. 3 pCt. Sch.		10 – 10 1/4	10	Dito	4	—	
Cortes-Bons te Lond.	5	13 – 13 3/8	13 3/8	Cert. Stadsb. bij dito	2½	—	
Engelsche Uitgestelde		9 3/8		WeenerBank-Actien	5	—	
Nap., Cert. b. *L. & B.*	5	—		*Dän.,* Neg. te Lond.	3	—	
Dito b. *Falconet & C.*	5	—		*Braz.,* Dito bij Roth.	5	64 1/2 – 65	65
Leen. te L. b. *Roths.*	5	—		*Grieken,* N. te Lond.	5	—	

(*Na de Beurs.*) Alle Hollandsche fondsen hebben heden eene hernieuwde rijzing ondergaan. De oorzaak daarvan is voor ons nog altijd een geheim. Er loopen, wel is waar, allerhande gunstige geruchten, doch die wij voor als nog te onbepaald achten, om daaraan eenig bijzondere waarde te hechten. Veel tot de tegenwoordige prijsverhooging dragen nog bij de inkoopen van vroeger in blanko verkochte partijen.

De willige stemming der Hollandsche bleef niet zonder invloed op alle vreemde fondsen. Russische en Oostenrijksche waren zeer gewild, en laatstgenoemde werden met ruim ½ pCt. hooger betaald. Perpet. ¼ a ⅜ pCt. hooger, niettegenstaande de koersen van Antwerpen van gisteren geene prijsverbetering aanbragten. In Fransche werden slechts weinige posten omgezet.

Zuid-Amerik. en Grieksche over het geheel niet aangenaam.

Koers van het Goud: op Belegning en Prolongatie 2½ pCt.

Brazil. van 100 p. st. 64½; Columb. 2de leening van 100 p. st. 16¾, ⅞, 17 onbepaalde en kleine Coupons *f* 3⅛; blaauwe Grieken van 100 p. st. 20½; van 200 p. st. 21¼, en van 300 p. st. 21; van 500 p. st. 20½, 21, 20¾, ¼, ½; onbepaalde Coupons *f* 4¼ a 5; Peruan. 6 pCt. van 100 p. st. 14¾; Cortes van 1020 p. st. 12¾, ¼; van 510 p. st. 13, 12¾, ½, van 85 p. st. 13½.

Laatste prijzen te 5 uren; Integr. 48¾; Holl. 5 pCt. 92¾; Kansb. *f* 21¾; 5 pCt. Perpet. 53⅞; dito 3 pCt. 34¾ a 34⅞.

EFFEKTEN-SOCIETEIT. (*Te half vijf.*) De handel in onze binnenlandsche fondsen was heden wederom zeer levendig, voornamelijk in 2½ en 5 pCts., waarvan aanzienlijke partijen opgezet zijn. Door onderscheidene verkoopen, welke, zoo het scheen, voor binnenlandsche rekening uitgevoerd werden, verflaauwde de markt één oogenblik, bernam echter spoedig hare vorige vastheid, maar bleef op het einde wederom iets flaauwer. Zoo het scheen, moesten wederom aankoopen gedaan worden voor vroeger in blanko afgegevene partijen.

Ten gevolge der williger afkomende koersen van Parijs en Antwerpen, herkreeg de handel in Perpet. een gunstig aanzien, en hoewel de omzettingen in dat fonds niet zeer belangrijk waren, had er niettemin eene prijsverbetering van ½ a 1¼ pCt. plaats.

Integr. 2½ pCt. 49¼, ⅛, 49, 48⅞, 15/16, ⅞, 49, 49⅛, ¼, 3/16, ⅛, 49 a 49 1/16; Holl. 5 pCt. 93⅛, 93, 92⅞, ⅝, ¾, ⅞, ⅝, ¾, 93, 92⅞, ¾; Kansbiljetten *f* 21¾, ⅞, ¾, 11/16, 13/16, 7/8, ¾; Syndikaat 4½ pCt. 87, 86⅞, ¾, 87; Perpet. 5 pCt. 54, 54¼, ⅛, ¼, ⅜, ½, ¾; Fransche Uitgestelde Dito 10⅛, ¼ a ½, Tiers 3 pCt. 73; Gousool. 3 pCt. 87½; Metalliek 5 pCt. 91 a 91⅛; Roebels 64¾.

Te *Groningen,* ter Boekdrukkerij van C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Kijk in 't Jatstraat. (Met *autorisatie.*)